

den overordentlige betydning, EF-domstolen tillægger sikringen af borgernes grundlæggende rettigheder.

EF-domstolen er efter traktatens art. 177 ikke kompetent til at tage stilling til en fællesskabsregels modstrid med et medlemslands forfatning. Dette tilkommer alene medlemsstatens egne domstole.

EF-domstolen har imidlertid fastslået, at respekten for de grundlæggende rettigheder udgør en del af de almindelige retsprincipper, hvis overholdelse den skal sikre inden for fællesskabsrettens rammer, således at en fællesskabsregel, der måtte stride herimod, er ugyldig. På denne måde har domstolen søgt at skabe garanti for, at der i praksis ikke vil kunne opstå konflikter mellem fællesskabsretten og de i medlemslandene forfatningsgaranterede frihedsrettigheder.

Således har EF-domstolen i denne sag nøje undersøgt, om et proportionalitetsprincip, svarende til det, den tyske forvaltningsdomstol anser for at være indeholdt i den tyske grundlov, skulle være krænkede.

4. Skal man drage nogen konklusioner af denne sag for Danmarks vedkommende, må det blive disse:

a) Det er et fremtrædende træk ved EF-domstolen, at denne søger at værne de grundlæggende rettigheder, der beskyttes af medlemsstaternes forfatning.

b) Det er således usandsynligt, at der på noget punkt vil kunne opstå modstrid mellem den danske grundlov og EF-forpligtelserne.

c) I det — altså ganske teoretiske — tilfælde, at en sådan modstrid alligevel måtte forekomme, er der ikke hjemmel i dansk forfatningsret til at fravige grundloven.

Der er intet nyt i disse betragtninger. De er eksempelvis anført i professor Max Sørensens resposum af 18. januar 1971 til regeringen, afsnit II, punkt 3 og 4.

Uofficiel oversættelse af uddrag af EF-domstolens dom af 17. december 1970:

Internationale Handelsgesellschaft mbH mod Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel (anmodning om præjudiciel afgørelse fra forvaltningsdomstolen i Frankfurt).

Sag nr. 11-70.

Begrundelse.

Ved kendelse af 18. marts 1970 modtaget

i domstolen den 26. marts 1970 har forvaltningsdomstolen i Frankfurt med hjemmel i artikel 177 i EØF-traktaten stillet to spørgsmål vedrørende gyldigheden af ordningen med eksportcertifikater og den dertil knyttede kaution — herefter kaldet kautionsordningen — som er fastlagt i rådsforordning nr. 120/67/EØF af 13. juni 1967 vedrørende den fælles markedsordning for korn (EFT 1967, p. 2269) og Kommissionsforordning nr. 473/67/EØF af 21. august 1967 vedrørende import- og eksportcertifikater (EFT 1967, nr. 204, p. 16).

Det fremgår af motiverne til henvisningskendelsen, at forvaltningsdomstolen indtil nu har nægtet at anerkende gyldigheden af disse bestemmelser, og at domstolen af denne grund finder det nødvendigt at gøre en ende på den eksisterende retlige usikkerhed.

Efter forvaltningsdomstolens skøn er kautionsordningen i strid med visse strukturprincipper i den nationale forfatningsret, som bør beskyttes inden for rammerne af fællesskabsretten på en sådan måde, at den overnationale retsforrang bør vige for den tyske grundlovs principper.

Mere specielt anføres, at kautionsordningen strider mod principper om handlings- og dispositionsfrihed, om økonomisk frihed og om proportionalitet, der især følger af art. 2, stk. 1, og art. 14 i den tyske grundlov.

Import- eller eksportforpligtelsen, der følger af tildelingen af certifikater i forbindelse med den kaution, der knytter sig dertil, udgør en overdreven indblanding i handlefriheden, hvor forordningernes formål kunne være opnået ved hjælp af forholdsregler af mindre vidtrækkende konsekvenser.

Vedrørende beskyttelsen af de fundamentale rettigheder i Fællesskabsretsordenen.

Den ensartede gyldighed af Fællesskabets ret ville lide afbræk, hvis den nationale rets normer eller principper blev taget i betragtning ved afgørelsen af, om handlinger foretaget af Fællesskabets organer er gyldige. Sådanne handlingers gyldighed kan kun bedømmes på grundlag af fællesskabsretten, thi den af traktaten skabte ret, der kommer fra en selvstændig retskilde, kan på grund af sin natur ikke tilsidesættes af nogen art national ret uden at miste sin karakter af fællesskabsret og uden at selve Fællesskabets retsgrundlag bringes i fare. Derfor kan